

STANOWISKO
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 16 lipca 2002r.

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustaw o systemie oświaty, o działach administracji rządowej, przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (druk sejmowy 331 z 4 stycznia 2002 r.).

Z dniem 1 stycznia 1999 r., powiaty, jako nowoutworzone jednostki samorządu terytorialnego, przejęły do realizacji wiele ważnych zadań w tym m.in. funkcję organu prowadzącego wszystkich szkół ponadgimnazjalnych (wcześniej ponadpodstawowych).

Wraz z przejściem szkół nastąpiło w zdecydowanej większości przekazanie mienia. Stan obiektów szkolnych, w tym rolniczych i leśnych oraz innych kształcących w zawodach unikalnych związanych z rolnictwem, w dniu ich przejścia wymagał wykonania wielu prac remontowych, modernizacyjnych, i inwestycyjnych.

Sukcesywnie, w ramach posiadanych środków finansowych, w ciągu ostatnich 3 lat wykonano w szkołach i placówkach oświatowych prace remontowe zmierzające do poprawy stanu tych obiektów.

W roku 2002 powiaty dofinansują szkoły rolnicze i leśne w wysokości ok. 18 mln. zł. ze środków własnych powiatów, ponad subwencję oświatową.

Doposażono również pracownie dydaktyczne poprzez zakup sprzętu komputerowego, pomoce naukowe itp.

Wszystkie te działania realizował samorząd powiatowy w przekonaniu, że jako właściciel inwestuje w poprawę bazy edukacyjnej w obszarze tak istotnym dla gospodarki jakim jest edukacja młodzieży zamieszkałej na terenach wiejskich, w tym edukacja rolnicza.

Zauważyć należy, że działania w zakresie poprawy bazy materialnej przejętych szkół prowadzone były równolegle z działaniami o charakterze organizacyjno – prawnym wynikającymi z wdrażania reformy edukacji. W tym celu, szczególnie w latach 2001 – 2002, przy szerokiej konsultacji środowisk nauczycielskich, jak również rodziców i młodzieży oraz powiatowych urzędów pracy, zostały wypracowane w każdym powiecie lokalne sieci szkół ponadgimnazjalnych, przyjęte uchwałami rad powiatów. Przepisy te stanowią prawo miejscowe i zostały ogłoszone w Dziennikach Urzędowych właściwych województw oraz podane do publicznej wiadomości.

Nowoutworzona sieć szkół ponadgimnazjalnych konsumuje przekształcenia dokonane w dotychczasowej sieci szkół ponadpodstawowych i będzie obowiązywała od 1 września 2002 r.

Powyższe działania samorządy powiatowe przeprowadziły z ogromną determinacją, uwzględniając potrzeby edukacyjne wynikające z lokalnego rynku pracy, strategii rozwoju powiatów i aspiracji młodzieży.

System ten umożliwi również zdobywanie przez polską młodzież kwalifikacji zgodnych z wymogami UE.

Przedstawione w projekcie ustawy rozwiązania, mające na celu wyłączenie niektórych szkół rolniczych i leśnych, nie znajdują uzasadnienia prawnego i merytorycznego. Są przykładem działań recentralizacyjnych i zamachem na samorządność. Takie działania są sprzeczne z Konstytucją RP i w przypadku uchwalenia przez Sejm ustawy, Związek Powiatów Polskich, już dziś zobligowany przez samorządy powiatowe – członków Związku, będzie zmuszony do wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego.

W przypadku uchwalenia ustawy powstanie dwutorowość kształcenia rolników i leśników. Na podstawie stanowiącego załącznik do projektu ustawy wykazu przygotowanego przez resort, stwierdzić można, że powstaną dwa typy szkół – ministerialne i powiatowe. Negatywne skutki takiego rozwiązania uwidoczną się w sferze:

- **bazy materialnej** – wyłączenie mienia stanowiącego własność powiatów, będącego we władaniu szkół przejmowanych przez resort i przekazanie go do Skarbu Państwa. Uruchomi to kosztowny proces zmian własnościowych i zdestabilizuje system gospodarowania mieniem przez powiaty. Również, w konkretnych przypadkach, pociągnie za sobą konieczność rozliczenia konkretnych nakładów dokonanych przez samorządy powiatowe w latach 1999 – 2002.
- **finansowania zadań oświatowych** – dotychczasowa subwencja otrzymywana przez powiaty, będzie rozdysponowana na kilka organów prowadzących szkoły. W ten sposób nastąpi wydłużenie procedury przekazywania środków konkretnym szkołom, w przypadku kiedy organem prowadzącym jest resort (minister finansów – resort rolnictwa lub środowiska – wojewoda – szkoła).
- **organizacji systemu edukacji w powiatach** – jest to działanie niezgodne z założeniami reformy edukacji. Na terenie powiatu może zaistnieć sytuacja, w której szkoły rolnicze i leśne będą prowadzone przez trzy różne organy, tj. ministerstwo rolnictwa, ministerstwo środowiska i samorząd powiatowy. Aktualnie szkoły rolnicze i leśne, które według projektu ustawy mają przejść do resortów, stanowią integralny element systemu edukacji w powiatach. Wdrożenie ustawy zdestabilizuje ten system i sprawi, że stworzone przez władze samorządowe i funkcjonujące systemy edukacji będą musiały być budowane od nowa.
- **społecznej** – reforma oświaty zaistniała w świadomości społeczności lokalnych, które wiedzą, że szkoły w gminach i powiatach prowadzą

właściwe samorzady. Kolejna zmiana, przeprowadzana wbrew założeniom reformy edukacji, nie służy budowaniu autorytetu państwa, jak i władz lokalnych.

Reasumując – Związek Powiatów Polskich negatywnie opiniuje projekt ustawy, o której mowa wyżej.

Doceniając wagę problemu kształcenia kadr dla nowoczesnego rolnictwa, aktywizacji terenów wiejskich, rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw Związek Powiatów Polskich wyraża wolę szeroko zakrojonej współpracy z wszystkimi zainteresowanymi resortami w tworzeniu, na bazie istniejącego w powiatach systemu edukacji, nowoczesnego programu kształcenia społeczeństwa, aby przygotować je do sprostania wymaganiom nie tylko krajowego rynku, ale także do osiągnięcia kwalifikacji zgodnych z wymaganiami Unii Europejskiej.

Związek Powiatów Polskich jest zainteresowany dofinansowaniem zadań z zakresu specjalistycznego szkolnictwa rolniczego i leśnego w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez powiaty ze środków unijnych, środków Ministerstwa Rolnictwa, Ministerstwa Środowiska i innych, na zasadach dotacji celowych.

W zakresie edukacji społeczności wiejskich w formach pozaszkolnych, Związek Powiatów Polskich posiada doświadczenia z realizacji projektu „Polski sołtys w Unii Europejskiej”.

W 100 konferencjach uczestniczyło blisko 14000 przedstawicieli społeczności wiejskich – rolników, sołtysów wsi, wójtów gmin i innych liderów środowisk wiejskich. W bardzo dobrym stopniu osiągnięto cele informacyjne, a mianowicie dostarczono szerokiej grupie odbiorców ze społeczności wiejskiej informacji na tematy związane z integracją europejską.

Przedstawiając powyższe stanowisko zwracamy się z prośbą o uwzględnienie zawartych w nim uwag.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Antoni Jankowski